

[Axel Dam.]
driveligt paavist, at medens disse Forretningsfolk er Patrioter fremfor alle andre, har de samtidig Filialer i Fjendeland eller deres egne Penge plaaceret i Foretagender til et andet Lands Forsvar. Rustningskapitalen er i Virkeligheden international. Det ligger i dens Interesse, at Rustningerne opretholdes i al Evighed. Jo stærkere den gensidige Frygt er, des større bliver Bestillingerne paa Krigsmateriel. Den fælles Interesse driver disse internationale Parasitter til Samarbejde, men det ligger i Sagens Natur, at dette Samarbejde maa foregaa saa hemmeligt som muligt.

Liebknecht oplæste i sin Tid i den tyske Rigsdag i Berlin et Brev, i hvilket en tysk Kanonfabrikant anmodede sin Agent i Paris om i Bladet „Figaro“ at plædere for en Fornyelse af det franske Feltartilleri. Derefter skulde Firmaet søge at formaa de tyske Myndigheder til at forny ogsaa det tyske Feltartilleri. Som Sidestykke hertil kan nævnes, at det engelske Firma Armstrong har en Filial i Nærheden af Neapel, og at de Krigsskibe, som byggedes der for den italienske Regering, tjente som vigtigt Argument for, at Storbritannien burde forøge sin Middelhavsflaade.

Den svenske Militærforfatter hævder, at de første Skridt til Modarbejdelse af Krigen maa være principiel Afskaffelse af den almindelige Værnepligt og Forbud mod Eksport af Krigsmateriel.

Det første har Retsforbundet allerede bragt Forslag om. Det andet Spørgsmaal vil jeg gerne henlede Regeringens og Rigsdagens Opmærksomhed paa. Anledningen hertil er en Artikel i „Berlingske Tidende“ for 6. Oktober, der oplyser, at der i Tilknytning til Dansk Rekyllriffel-Syndikat er oprettet et Aktieselskab: Skandinaviske Vaaben- og Ammunitionskompagni, hvis Aktiekapital er udvidet fra 50 000 til 600 000 Kr., der for en stor Del skal være udenlandsk Kapital. Før Verdenskrigen var private Vaabenfabrikker naturlige for Stormagterne, da alt gik ud paa Krigsrustninger. Danmark er lille og kunde nøjes med de Fabrikker, Staten havde oprettet. Det danske Rekyllriffel-Syndikat blev kun oprettet for Pengevindings Skyld. Opfinderen af Rekyllgeværet, afdøde Oberst Madsen, var tillige Agent for Krupp.

Efter Verdenskrigen lyder Kravet om Nedrustning. Stormagterne maa selvfølgelig behøve Aar til at likvidere deres private Vaabenindustri, hvis de overhovedet vil gøre det. Danmark kan gøre det omgaaende,

da det er en meget ringe Arbejdsstyrke, der bliver ledig derved, og da vi som det Fremskridtsland, vi er, bør gaa i Spidsen. Private Vaabenfabrikker er, for at skaffe sig Forretning, nødte til at modarbejde Fredsvillien overalt. Armstrongs Fabrikker i England søger at skabe Krigsatmosfære i Italien ved at lade den italienske Presse udsprede overdrevne Rygter om engelske Flaaderustninger. Riffiraterne i Marokko blev forsynet med Vaaben fra private Vaabenfabrikker; det spanske Tab blev af den Grund 100 000 Mand. Oprørsbevægelser overalt i Verden kan faa Vaaben fra private Vaabenfabrikker. Emil Levy var Agent for Rekyllriffel-Syndikatet i Kina og solgte Maskinskyts til Røverhøvdinge. Den Ammunitionsfabrik, der nu skal oprettes, og som muligvis ogsaa skal fabrikere Giftgas — det hører jo med til Ammunitionen nu til Dags —, har til Formand Amtsassessor V. Stemann, en Broder til Departementschefen i Krigsministeriet. Foretagendet er internationalt; Tyskerne har været lige ved at bemægtige sig Aktiemajoriteten. Kaptejn Jessen i Krigsministeriet arbejder for Rekyll-Syndikatet, og en Mængde danske tjenstgørende Officerer har rejst som Agenter for Syndikatet. Jeg vil spørge den højtærede Forsvarsminister, om han billiger, at Statens Officerer befatter sig med den Slags private Forretninger. De fleste Salg fra private Vaabenfabrikker kan nemlig kun bringes i Stand ved direkte eller indirekte Bestikkelser til de Myndigheder, der bestemmer Købet. Agenterne raader over meget betydelige Pengemidler; og trods det er Avancen ved Salget svimlende. I Regelen sendes en Agent til det paagældende Land, hvor Salget skal foregaa, saa tidligt, at han har et Aar eller to til at forberede Forretningen; personlige Dagpenge til Agenten er fra 100 til 200 Kr. Større Summer anvises, hvis det er nødvendigt; og Pressen paavirkes.

Da jeg har disse Oplysninger fra militære sagkyndige, er der ingen Grund til at tvivle om deres Rigtighed; og der synes mig derfor at være al Grund for Rigsdagen: til ved en kommende Militærdebat at tage Spørgsmaalet om den private Vaaben- og Ammunitionsindustri op til Behandling. Efter vor Mening bør det ikke være en privat Forretning at forsyne Verden med Krigsmateriel, da en saadan Industri altid rummer en Fare for Retssikkerheden, baade indenfor Landets Grænser og den Fare, man udsætter sig for ved at forsyne sine eventuelle Fjender med de Mordredskaber, de skal anvende mod en.